

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בניהו שמואלי שליט"א

(דף נ' ע"א) כְּגוֹן אֲנִי, דְּאֲשַׁכְּחָנָא לָךְ, וַיִּדְעָנָא מִינֶךָ מַלְּאָה דְּחֻכְמָתָא. וְאָדָם יִפִּיק תְּבוּנָה, כְּגוֹן אֲנִי, דְּאוֹרִיכְנָא לָךְ לְאַתְתְּפְרָא בְּהַדְרָה. וְדָא הוּא בַר נֶשׁ דְּזַמִּין לִיה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְבוּבָא בְּאַרְחָא, אֲנַפְוִי דְשְׂכִינְתָא, וְעַל דָּא כְּתִיב, (משלי ד) וְאַרְח צְדִיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ. אֲזִלוּ.

פְּתַח הַהוּא גְבַרָא וְאָמַר (תהלים כד) לְדוֹד מְזֻמּוֹר לִינִי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ וְגוֹ'. לְדוֹד מְזֻמּוֹר בְּאַתְר חַד, וּבְאַתְר אַחְרָא מְזֻמּוֹר לְדוֹד, מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אֲלָא לְדוֹד מְזֻמּוֹר, שִׁירְתָּא דְקָאֲמַר דְּוַד, עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. מְזֻמּוֹר לְדוֹד, שִׁירְתָּא דְקָאֲמַר דְּוַד, עַל גְּרַמְיָהּ.

לִינִי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ. לִינִי: דָּא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ: דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְכָל אוֹבְלוֹסִין דִּילָהּ, דְּמִתְחַבְּרִין בְּהַדְרָה, וְאִקְרוּן מְלוֹאָה וְדָאֵי הוּא. כְּמַה דְּאֵת אָמַר, (ישעיהו ו) מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ תִּבְל וַיִּשְׁבִּי בָהּ: דָּא הוּא אֶרְעָא דְלִתְתָּא, דְּאִקְרִי תִּבְל, וְאַחֲדִית בְּדִינָא (דְעֵלְמָא) דְלְעֵילָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים ט) וְהוּא יִשְׁפֹּט תִּבְל בְּצַדִּיק, בֵּין לְחַד, בֵּין לְעַמָּא חַד, בֵּין לְכָל עַלְמָא, מַהֲאֵי דִינָא הוּא אֲתֵרֵן.

תָּא חֲזִי, פְּרַעָה מַהֲאֵי דִינָא יִנִּיק, עַד דְּאַתְאָבִידוּ הוּא וְכָל עַמִּיָּה. בֵּינָן דְּהָאֵי דִינָא אֲתַעַר עֲלֵיהּ, הַהוּא מְמָנָא דְאַתְמָנָא עֲלֵיהּ בְּשִׁלְטָנוּתָא, אֲתַעַדִּי וְאַתְעַבְרִי, כְּדִין כְּלָהוּ דְלִתְתָּא, אֲתַאָבִידוּ, דְכְּתִיב וַיִּסַּר אֶת אֶפְן מִרְפְּבוֹתָיו. מָאֵי אֶפְן מִרְפְּבוֹתָיו. מִרְפְּבוֹתָיו דְפְּרַעָה. וּמָאֵן אִיהוּ הַהוּא אֶפְן דְלָהוֹן, הַהוּא מְמָנָא דְשְׁלִיט עֲלֵיהּ. וְעַל דָּא מִיתוּ כְּלָהוּ בִימָא. אֲמָאֵי בִימָא, אֲלָא יִמָּא עֲלָאָה אֲתַעַר עֲלֵיהּ, וְאַתְמָחוּ (כ"א וְאַתְמָסְרוּ) בִּידְהָא. וּבְגִין כְּדָ טַבְעוּ בְּיָם סוּף כְּתִיב. אָמַר רַבִּי יוֹסִי וְדָא הֲכִי הוּא, וְעַל דָּא כְּתִיב, טַבְעוּ בְּיָם סוּף. סוּפָא דְדִרְגִין.

רַבִּי חֲזִיָּא אָמַר, וַיִּנְהַגְהוּ בְּכַבְדוֹת. בְּכַבְדוֹת מַהוּ. אֲלָא מִפְּאֵן אוֹלִיפְנָא, דְּכַהֲהוּא דְבְּרוּתָא דְאַתְדִּפְרִי בִּיה בַר נֶשׁ, מְדַבְּרִין לִיה. בְּפְרַעָה כְּתִיב (שמות ט) וַיִּכְפַּד לֵב פְּרַעָה. כְּהַהוּא מַלְּאָה, דְּבַר לִיה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּכַבְדוֹת מְמִשׁ. אָמַר לִיה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, רִשְׁעֵי, אֶת אוֹקִיר לְבָבָּ. אֲנָא אֲדַפְרִי לָךְ כְּהָאֵי, עַל דָּא וַיִּנְהַגְהוּ בְּכַבְדוֹת.

וַיֹּאמֶר מְצָרִים אֲנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגוֹ'. וַיֹּאמֶר מְצָרִים, דָּא מְמָנָא דְאַתְמָנִי עַל מְצָרָאֵי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָאֵי מַלְּאָה קִשְׂיָא, בֵּינָן דְּאַעְבְּרוּ לִיה מִשׁוֹלְטָנוּתֵיהּ, חִידָּ וְכִיל הוּא לְמַרְדָּף אֲבַתְרִיָּהוּ דִּישְׂרָאֵל.

אֲלָא וְדָאֵי הֲכִי הוּא. אֲבָל דָּא וַיֹּאמֶר מְצָרִים, מְצָרִים דְלִתְתָּא. כִּי יִי נִלְחָם לָהֶם בְּמְצָרִים, מְצָרִים דְלְעֵילָא, דְּכִינָן דְאַתְפְּרִי חִילָהוֹן מְלְעֵילָא, כְּדִין אֲתַבְּרִי חִילָא וְתוֹקְפָא דְלָהוֹן לְתַתָּא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב כִּי יִי נִלְחָם לָהֶם בְּמְצָרִים. בְּמְצָרִים דִּיקָא. דָּא הוּא תוֹקְפָא דְלָהוֹן דְלְעֵילָא. וְדָא הוּא דְאוֹקְמוּהָ מְלָךְ מְצָרִים סְתָם. הֲכָא, וַיֹּאמֶר מְצָרִים אֲנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּחִמוּ דְהָא אֲתַבְּרִי חִילָהוֹן, וְתוֹקְפָא דְלָהוֹן, דְלְעֵילָא.

תָּא חֲזִי, כַּד אֲתַעַרְת הָאֵי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אֲתַעַרוּ כָּל אֵינֻון דְאַחֲדִין בָּהּ, וְכְּלָהוּ אַחְרָנִין דְלִתְתָּא, וַיִּשְׂרָאֵל לְעֵילָא מְכַלָּהוּ, דְהָא אֵינֻון נְטִילִי לָהּ בְּגוּפָא דְאֵילָנָא, וְהָא אוֹקְמוּהָ. וּבְגִינֵי כְּדָ יִשְׂרָאֵל

אֲחִידֵן בְּהִי, יִתִּיר מִכָּל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. וְכֵד אֵינּוֹן מִתְעַרְזִין, (כָּל עַמִּים עֲבוּרִים) אֲתִבֵּר תּוֹקֵפְהוֹן
מֵאֵינּוֹן דְּשִׁלְטִי עֲלֵיהוֹן.

תָּא חֲזִי, הָאִי מִמְנָא שְׁלִטְנָא דְּמִצְרָאִי, דְּחִיק לֹון לְיִשְׂרָאֵל, בְּכִמְהָ שְׁעֵבּוּדִין, כְּמָה דְּאִוְקְמוּהָ. לְבִתְרָ
דְּאֲתִבֵּר הוּא בְּקִדְמִיתָא, אֲתִבְרוּ אֵינּוֹן מִלְּבוֹוֹתָא (ס"א מִלְּתָמָא), תְּדָא הוּא דְּכָתִיב כִּי יִי' נִלְחָם לָהֶם
בְּמִצְרַיִם. נִלְחָם לָהֶם וְדָאִי.

ס"א תוספתא

וַיִּסַּע מִלְּאֲדָה הָאֱלֹהִים וְגו'. (שְׁמוֹת יד) (מִתְנִיטִין) עַד לָא (ס"א אֲשֶׁתְּקַע) אֲשֶׁתְּכַח אֲוִירָא דְּכִיָּא, וְלָא נְהִירִין,
אֲבָנִין נִקְיָו הוּוֹ סְתִימָאן. תִּלְת רִוְחִין דְּכִלְיָן בְּתִלְת, הוּוֹ שְׁקִיעֵן. וּמִיִּין סְתִימָן תַּחוֹת נּוֹקְבִי.
בְּשִׁבְעִין וַתְּרִין אֲתָנוּן אֲתִתְדְרוּ לְאֲתִרְיָהוּ (ד' נ' ע"ב) אֵינּוֹן אֲבָנִין (ס"א דְרִין).

בְּתֵר שְׁבַעִין וַתְּרִין דְּרַגְזִין, וְכֵן תִּלְת וּמִנִּין, אֲתִבְקַעוּ וְאֲתִנְקִיבוּ אֲבָנִי, תַּחוֹת צְרוּרָא דְּהוּהָ חֲקִיק,
וְאֲתִכְנַפּוּ דְרַגְזִין, וְאֲתִעְבִּדוּ כְּנוֹפִיאַ תְּדָא. (ס"א אֲתִפְלַג וְאֲתִעְבִּדוּ כְּנוֹפִיאַ חֲד)

לְבִתְרָ אֲתִפְלַגוּ, וְאֲתִעְבִּדוּ תְרִין דְּרַגְזִין, פְּלַגוּתָא מִזָּא אֲגִלִּידוּ, וּפְלַגוּתָא אֲשֶׁתְּקַעוּ. אֵלִין סְלִיקוּ,
וְאֵלִין נְחִיתוּ, מִהֲכָא שְׂרָא עֲלָמָא לְאֲתִפְלַגָּא.

צְרוּרָא אַחְרָא (נ"א תְדָא) אֵית לְעִילָא, (לְעִילָא) וְהוּא גְלִיפָא בְּשִׁבְעִין וַתְּרִין חֲתִימָן דְּגוּשְׁפִּנְקָא תְקִיפָא,
וּבְהוּ שְׁקִיעֵן גְּלַגְלוּי דִּימָא. כַּד נְטִלִין, אֲתִפְלַגוּ לְאַרְבַּע זְוִיִין. פְּלַגוּ תְדָא סְלִיק, וּפְלַגוּ תְדָא נְחִית,
פְּלַגוּ תְדָא לְסִטְר צְפוֹן, וּפְלַגוּ תְדָא לְסִטְר דְרוֹם. כַּד מִתְחַבְּרוּ בְּחָדָא, גּוּמְרִין דְּלַהֲטִין קִימִין,
בְּלַחַט שְׁנַנָּא דְּחַרְבָּא דְּמִתְהַפְּכָא.

חֲד קִימָא נְעִיץ בְּגוּ ימָא, דְרַגָּא שְׁלִיחָא דְאַפְרָכָא עֲלָהָא, סְלִיק בְּתַהוּא קִימָא לְעִילָא לְעִילָא,
אֲשֶׁתְּכִלְל (נ"א אֲסִתְכִל) לְמִרְחִיק, קְטוּרָא דְאַרְבִּין דְּשִׁאטִין בְּימָא. מָאן חִמִי גְלַגְלוּי דְּסִלְקִין וְנְחִיתִין
וְרוּחָא דְנְשִׁיב בְּהוּ, וְנִנְיִ ימָא נְגִדִין כָּל אֵינּוֹן אַרְבִּין לְכָל סְטְרִי עֲלָמָא.

הָהוּא דְרַגָּא, כַּד נְחִית מִתְהוּא, קִימִי אֶלְפָּ מִימִינִיה, וְאֶלְפָּ מִשְׁמַאלִיה, הָוָה תָּב וְיִתִּיב בְּאַתְרִיה,ּ
כְּמִלְפָּא בְּכוּרְסִיָּה, הָהוּא דְרַגָּא דְכַד שְׁאטִי ימָא לְאַרְבַּע סְטְרִי עֲלָמָא, עַמִּיָּה נְפִקַת, בֵּיה תַבַּת,
הוּא תָב בְּקִיּוּמָא דְמִלְפָּא.

כְּדִין כְּרוּזִין נְפִקִין, מָאן מְאִרִי דְעֵינִין, יִזְדַּקְפָּאן לֹון לְעִילָא לְעִילָא. מְאִרִיהוֹן דְּגִדְפִין יְקוּמוּן
בְּקִיּוּמִיָּהוּ. מְאִרִי דְאַנְפִין, חֲפִיִין לֹון, עַד דְנִטִּיל בְּמִטְלָנּוּי. כְּדִין וַיִּסַּע מִלְּאֲדָה הָאֱלֹהִים. (ע' כ"א).

רַבִּי חֲזִיא פְתַח, (מְשִׁלִי לָא) הִיְתָה כְּאֲנִיּוֹת סוּחֵר מִמְרַחֵק תְּבִיא לְחֻמָּה. הִיְתָה כְּאֲנִיּוֹת סוּחֵר, דָּא
כְּנִסַת יִשְׂרָאֵל. מִמְרַחֵק תְּבִיא לְחֻמָּה, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ישעיה ל) הִנֵּה שֵׁם יְי' בָּא מִמְרַחֵק. תְּבִיא
לְחֻמָּה, בְּחַד דְרַגָּא דְשְׁאִרִי עֲלֵהּ, וּבֵיה אֲתִמְשְׁכוּ כָּל אֵלִין נְחִלִין וּמִבּוּעִין דְּאֵלִין בְּימָא, כְּמָה דְאַתְּ
אָמַר, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְגו'.

אֵל מְקוֹם שֶׁהִנְחָלִים הַלְכִים, אִף עַל גַּב דְּבָלְהוּ נְחָלִין אֶתְמַשְׁכֵּן בְּהוּא דְרָגָא, וְהוּא דְרָגָא נְחִית (נ"א נגיד) לִזְן לְהוּא יִמָּא, לֹא תִימָא. דְּהָא אַרְיֵק לִזְן, וְהָא לֹא שְׂרִיין בִּיהַ אַחְרַנִּין, וְלֹא נְגִידִין בִּיהַ כְּמַלְקֵדְמִין, אֶהְדֵּר וְאָמַר אֵל מְקוֹם שֶׁהִנְחָלִים הוֹלְכִים שָׁם הֵם שְׂבִים, אֵל מְקוֹם דְּהוּא דְרָגָא דְנִחְלִין אֲזִלִּין זְמַנָּא חָדָא, שָׁם הֵם שְׂבִים לְלֶכֶת, תַּמָּן אֵינֻן תִּיבִין מֵהוּא אֶתֶר עֲלָאָה, וְלֹא פִסְקִין לְעֲלָמִין, וּמִתְפַּנְשִׁי בְּלָהוּ בְּהוּא אֶתֶר. וְלָמָּה. לְלֶכֶת. לְמַתְּדָּ לְהוּא אֶתֶר דִּיִּמָּא, כְּמָה דְאֶתְמַר, מַה שְׂמִיהַ דְּהוּא דְרָגָא. צַדִּיק אֶקְרִי.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כְּתִיב (תהלים קד) שָׁם אָנִיּוֹת יִחְלְכוּן לְוַיְתֵן זֶה יְצַרְתָּ לְשַׁחֵק בּוֹ. שָׁם אָנִיּוֹת יִחְלְכוּן, בְּהוּא יִמָּא דִּיאֲזִלִין וְשִׂאטִין, עַד דִּיאֲתִיין לְאֶתְחַבְרָא בְּהוּא דְרָגָא, כְּדִין כְּתִיב לְוַיְתֵן זֶה יְצַרְתָּ לְשַׁחֵק בּוֹ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, לְעִילָא לְעִילָא יִתִּיר, אֵית זְווגָא אַחְרָא, דְּשִׂאֲרֵי בְּחִבּוּתָא, וְלֹא מִתְפָּרֵשׁ לְעֲלָמִין. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָאן זְכִי לְהוּא זְווגָא. אָמַר לִיהַ, מָאן דְּאֵית לִיהַ חוּלְקָא בְּעֲלָמָא דְאֵתִי. בְּעֲלָמָא דְאֵתִי דִּיקָא.

אָמַר לִיהַ, וְהָא מִחְכָּא אוֹלִיפְנָא, דְּכְתִיב, (תהלים קד) לְוַיְתֵן זֶה יְצַרְתָּ לְשַׁחֵק בּוֹ, מִשְׁמַע דְּקָאֵמַר זֶה, וְזֶה וְזֹאת יְדִיעֵן אֵינֻן. אָמַר רַבִּי אַבְא, תַּרְוּוּיְכוּן שְׂפִיר קְאָמְרִיתוּ, וְהָא דְרַבִּי יְהוּדָה שְׂפִיר דִּיקָא, וְכִלָּא זְמִין קְדִשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֶתְעַנְגָּא בְּהוּ לְצַדִּיקֵינָא, דְּהָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה נח) אִזְ תִּתְעַנְגַּנְג עַל יְיָ.

אָמַר רַבִּי אַבְא, כְּמָה אֲלָפִין, כְּמָה רַבְבֵּן דְּמִשְׁרִיין קְדִישִׁין, אֵית לִיהַ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְאֲרֵי דְאֲנָפִין עֲלָאִין, מְאֲרֵי דְעֵינִין, מְאֲרֵי דְזֵינִין, מְאֲרֵי דִילְלָה, מְאֲרֵי דִיבְבָא, מְאֲרֵי דְרַחֲמֵי, מְאֲרֵי דְדִינָא, וְעִילָא מְנִיחָהוּ אֶפְקֵד לְמַטְרוּנִיתָא לְשִׁמְשָׁא בְּהִיכְלָא קַמִּיהַ.

לְקַבִּיל אֲלִין, אֵית לָהּ לְמַטְרוּנִיתָא, מִשְׁרִיין מְזִינִין. בְּשִׁתִּין (בְּשִׁתָּא) אֲנָפִין מִשְׁתַּכְּחוּ מִשְׁרִיין מְזִינִין. וְכִלְהוּ חֲגִירֵן חֲרַפָּא, כְּנִימָאן בְּסַחְרַנְהָא, כְּמָה נְפִקִין, כְּמָה עֵיילִין. בְּשִׁית גְּדַפִּין טָאסִין כָּל עֲלָמָא. כְּמִי כָּל חַד וְחַד גּוּמְרִין דְנִגְדִין. לְבוּשׁוֹ, מִתְלַהֲטָא אֲשָׁא. בְּנַבּוּי, שְׁנַנָּא דְחֲרַפָּא מִתְלַהֲטָא בְּכָל עֲלָמָא, לְנַטְרָא

